

jīn gāng bō ruò bō luó mì jīng
金 刚 般 若 波 罗 蜜 经

yáoqínsānzàngfǎ shījiū mó luóshí yì
姚 秦 三 藏 法 师 鸠 摩 罗 什 译

lú xiāng zàn
炉 香 赞

lú xiāng zhā rè fǎ jiè méng xūn zhū fó hǎi huì xī yáo wén
炉 香 乍 热， 法 界 蒙 熏， 诸 佛 海 会 悉 遥 闻，
suí chù jié xiáng yún chéng yì fāng yīn zhū fó xiàn quán shēn nán
随 处 结 祥 云， 诚 意 方 殷， 诸 佛 现 全 身， 南
mó xiāng yú gài pú sà mó hē sà sān chēng
无 香 云 盖 菩 萨 摩 诃 萨 （ 三 称 ）。

jìng shēn yè zhēn yán
净 身 业 真 言

ān xiū duō lī xiū duō lī xiū mó lī xiū mó lī sà pó hē
唵， 修 哆 唎， 修 哆 唎， 修 摩 唎， 修 摩 唎， 萨 婆 诃。

jìng kǒu yè zhēn yán
净 口 业 真 言

ān xiū lì xiū lì mó hē xiū lì xiū xiū lì sà pó hē
唵， 修 利， 修 利， 摩 诃 修 利， 修 修 利， 萨 婆 诃。

jìng yì yè zhēn yán
净 意 业 真 言

ān mó rì là dá hē hē hú
唵， 嚩 日 啰 怛 诃 贺 斛。

ān tǔ dì zhēnyán

安土地真言

ná mó sānmǎnduō mǔ tuónán ān dù lū dù lū dì
南无三满多，母驮喃，唵，度噜度噜，地

wěi suō pó hē
尾，娑婆诃。

pǔ gòngyǎngzhēnyán

普供养真言

ān ě ě nǎng sān pó mó wà rì là hú
唵，誒誒囊，三婆嚩，袜日啰斛。

fèngqǐng bā jīn gāng

奉请八金刚

fèngqǐngqīngchú zāi jīn gāng fèngqǐng pì dú jīn gāng
奉请青除灾金刚；奉请辟毒金刚；

fèngqǐnghuángsuíqiújīngāng fèngqǐngbáijìngshuǐjīngāng
奉请黄随求金刚；奉请白净水金刚；

fèngqǐngchìshēnghuǒjīngāng fèngqǐngdìngchízāijīngāng
奉请赤声火金刚；奉请定持灾金刚；

fèngqǐng zǐ xián jīn gāng fèngqǐng dà shén jīn gāng
奉请紫贤金刚；奉请大神金刚；

fèngqǐng sì pú sà

奉请四菩萨

fèngqǐngjīngāngjuàn pú sà fèngqǐngjīngāngsuǒ pú sà
奉请金刚眷菩萨；奉请金刚索菩萨；

fèngqǐngjīngāng ài pú sà fèngqǐngjīngāng yǔ pú sà
奉请金刚爱菩萨；奉请金刚语菩萨；

fā yuàn wén
发愿文

jī shǒusān jiè zūn guīmìngshí fāng fó
稽首三界尊，皈命十方佛，
wǒ jīn fā hóngyuàn chí cǐ jīngāngjīng
我今发宏愿，持此金刚经，
shàngbào sì chóng ēn xià jì sān tú kǔ
上报四重恩，下济三涂苦，
ruò yǒu jiàn wén zhě xī fā pú tí xīn
若有见闻者，悉发菩提心，
jìn cǐ yī bào shēn tóngshēng jí lè guó
尽此一报身，同生极乐国。
yún hé dé chángshòu jīngāng bù huàishēn
云何得长寿，金刚不坏身，
fù yǐ hé yīnyuán dé dà jiān gù lì
复以何因缘，得大坚固力；
yún hé yú cǐ jīng jiū jìng dào bī àn
云何于此经，究竟到彼岸，
yuàn fó kāi wēi mì guǎng wéi zhòng shēng shuō
愿佛开微密，广众生说。

ná mó běnshī shì jiā móu ní fó
南无本师释迦牟尼佛（三称）

kāi jīng jì
开经偈

wú shàngshēnshēnwēimìào fǎ bǎiqiānwànjié nán zāo yù
无上甚深微妙法，百千万劫难遭遇，
wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí yuàn jiě rú lái zhēn shí yì
我今见闻得受持，愿解如来真实义。

jīn gāng bō ruò bō luó mì jīng
金刚般若波罗蜜经

yáoqínsānzàng fǎ shī jiū mó luóshí yì
姚秦三藏法师鸠摩罗什译

fǎ huì yīn yóu fēn dì yī
法会因由分第一

rú shì wǒ wén yī shí fó zài shě wèi guó qí shù jì gū dú
如是我闻。一时，佛在舍卫国祇树给孤独
yuán yǔ dà bǐ qiū zhòng qiān èr bǎi wǔ shí rén jù ěr shí shì zūn
园。与大比丘众千二百五十人俱。尔时世尊
shí shí zhuó yī chí bō rù shě wèi dà chéng qí shí yú qí chéng
食时，着衣持钵，入舍卫大城乞食。于其城
zhōng cì dì qǐ yǐ huán zhì běn chù fàn shí qǐ shōu yī bō
中次第乞已。还至本处。饭食讫，收衣钵，
xǐ zú yǐ fū zuò ér zuò
洗足已，敷座而坐。

shàn xiàn qǐ qǐng fēn dì èr
善现启请分第二

shí zhǎng lǎo xū pú tí zài dà zhòng zhōng jí cóng zuò qǐ
时，长老须菩提在大众中。即从座起，
piān tǎn yòu jiān yòu xī zhuó dì hé zhǎng gōng jìng ér bái fó yán
偏袒右肩，右膝着地，合掌恭敬而白佛言：
xī yǒu shì zūn rú lái shàn hù niàn zhū pú sà shàn fù zhǔ zhū pú
希有世尊！如来善护念诸菩萨。善付嘱诸菩
sà shì zūn shàn nán zǐ shàn nǚ rén fā ā nòng duō luó sān miǎo
萨。世尊，善男子、善女人发阿耨多罗三藐

sān pú tí xīn yīngún hé zhù yún hé xiáng fú qí xīn fó
三菩提心，应云何住？云何降伏其心？佛
yán shànzāi shànzāi xū pú tí rú rǔ suǒshuō rú lái
言：善哉！善哉！须菩提，如汝所说，如来
shàn hù niànzhū pú sà shàn fù zhǔzhū pú sà rǔ jīn dì tīng
善护念诸菩萨，善付嘱诸菩萨。汝今谛听，
dāngwèi rǔ shuō shànmán zǐ shàn nǚ rén fā ā nòuduōluósānmiǎo
当为汝说。善男子、善女人发阿耨多罗三藐
sān pú tí xīn yīng rú shì zhù rú shì xiáng fú qí xīn wéi rán
三菩提心，应如是住，如是降伏其心。唯然，
shì zūn yuànyào yù wén
世尊。愿乐欲闻

dà chéngzhèngzōngfēn dì sān
大乘正宗分第三

fó gào xū pú tí zhū pú sà mó hē sà yīng rú shì xiáng fú
佛告须菩提：诸菩萨摩诃萨应如是降伏
qí xīn suǒyǒu yí qièzhòngshēngzhīlèi ruòluǎnshēng ruòtāi
其心：所有一切众生之类，若卵生、若胎
shēng ruòshīshēng ruòhuàshēng ruòyǒu sè ruòwú sè
生、若湿生、若化生，若有色、若无色，
ruòyǒuxiǎng ruòwú xiǎng ruòfēiyǒuxiǎng fēi wú xiǎng wǒ
若有想、若无想，若非有想、非无想，我
jiēlǐngrù wú yú nièpán ér miè dù zhī rú shì miè dù wú liàng wú
皆令入无余涅槃而灭度之。如是灭度无量无
shù wú biānzhòngshēng shí wú zhòngshēng dé miè dù zhě hé yǐ
数无边众生，实无众生得灭度者。何以
gù xū pú tí ruò pú sà yǒu wǒ xiàng rénxiàng zhòngshēng
故？须菩提，若菩萨有我相、人相、众生
xiàng shòuzhěxiàng jí fēi pú sà
相、寿者相，即非菩萨。

miàoxíng wú zhù fēn dì sì

妙行无住分第四

fù cì xū pú tí pú sà yú fǎ yīng wú suǒ zhù xíng
复次，须菩提，菩萨于法，应无所住行

yú bù shī suǒ wèi bù zhù sè bù shī bù zhù shēng xiāng wèi
于布施。所谓不住色布施，不住声、香、味、

chù fǎ bù shī xū pú tí pú sà yīng rú shì bù shī bù zhù
触、法布施。须菩提，菩萨应如是布施，不住

yú xiàng hé yǐ gù ruò pú sà bù zhù xiàng bù shī qí fú dé
于相。何以故？若菩萨不住相布施，其福德

bù kě sī liang xū pú tí yú yì yún hé dōng fāng xū kōng kě
不可思量。须菩提，于意云何？东方虚空可

sī liang fǒu fǒu yě shì zūn xū pú tí nán xī běi fāng
思量不？不也，世尊。须菩提，南西北方、

sì wéi shàng xià xū kōng kě sī liang fǒu fǒu yě shì zūn xū
四维上下虚空，可思量不？不也，世尊。须

pú tí pú sà wú zhù xiàng bù shī fú dé yì fù rú shì bù kě
菩提，菩萨无住相布施，福德亦复如是不可

sī liang xū pú tí pú sà dàn yīng rú suǒ jiào zhù
思量。须菩提。菩萨但应如所教住。

rú lǐ shí jiàn fēn dì wǔ

如理实见分第五

xū pú tí yú yì yún hé kě yǐ shēn xiàng jiàn rú lái
须菩提，于意云何？可以身相见如来

fǒu fǒu yě shì zūn bù kě yǐ shēn xiàng dé jiàn rú lái hé
不？不也，世尊。不可以身相得见如来。何

yǐ gù rú lái suǒ shuō shēn xiàng jí fēi shēn xiàng fó gào xū
以故？如来所说身相，即非身相。佛告须

pú tí fānsuǒyǒuxiàng jiēshì xūwàng ruòjiànzhūxiàngfēi
菩提：凡所有相，皆是虚妄。若见诸相非
xiàng zé jiàn rú lái
相，则见如来。

zhèngxìn xī yǒu fēn dì liù

正信希有分第六

xū pú tí bái fó yán shìzūn pō yǒuzhòngshēng dé wén
须菩提白佛言：世尊，颇有众生，得闻
rú shì yán shuō zhāng jù shēng shí xìn fǒu fó gào xū pú tí mò
如是言说章句，生实信不？佛告须菩提：莫
zuò shì shuō rú lái miè hòu hòu wǔ bǎi suì yǒu chí jiè xiū fú zhě
作是说。如来灭后，后五百岁，有持戒修福者，
yú cǐ zhāng jù néng shēng xìn xīn yǐ cǐ wéi shí dāng zhī shì
于此章句，能生信心，以此为实。当知是
rén bù yú yī fó èr fó sān sì wǔ fó ér zhòng shàn gēn yǐ yú
人，不于一佛二佛三四五佛而种善根，已于
wú liàng qiān wàn fó suǒ zhòng zhū shàn gēn wén shì zhāng jù nǎi zhì
无量千万佛所种诸善根。闻是章句，乃至
yī niàn shēng jìng xìn zhě xū pú tí rú lái xī zhī xī jiàn shì
一念生净信者，须菩提，如来悉知悉见，是
zhū zhòng shēng dé rú shì wú liàng fú dé hé yǐ gù shì zhū
诸众生，得如是无量福德。何以故？是诸
zhòng shēng wú fù wǒ xiàng rén xiàng zhòng shēng xiàng shòu zhě
众生无复我相、人相、众生相、寿者
xiàng wú fǎ xiàng yì wú fēi fǎ xiàng hé yǐ gù shì zhū
相；无法相，亦无非法相。何以故？是诸
zhòng shēng ruò xīn qǔ xiàng zé wéi zhuó wǒ rén zhòng shēng
众生，若心取相，则为着我、人、众生、
shòu zhě ruò qǔ fǎ xiàng jí zhuó wǒ rén zhòng shēng shòu
寿者。若取法相，即着我、人、众生、寿

zhě hé yǐ gù ruò qǔ fēi fǎ xiàng jí zhuó wǒ rén zhòng
者。何以故？若取非法相，即着我、人、众
shēng shòuzhě shì gù bù yīng qǔ fǎ bù yīng qǔ fēi fǎ yǐ
生、寿者。是故不应取法，不应取非法。以
shì yì gù rú lái cháng shuō rǔ děng bǐ qiū zhī wǒ shuō fǎ
是义故，如来常说，汝等比丘。知我说法，
rú fá yù zhě fǎ shàng yīng shě hé kuàng fēi fǎ
如筏喻者，法尚应舍，何况非法？

wú dé wú shuō fēn dì qī
无得无说分第七

xū pú tí yú yì yún hé rú lái dé ā nòuduōluósān
须菩提，于意云何？如来得阿耨多罗三
miǎosān pú tí yē rú lái yǒu shuō fǎ yē xū pú tí yán
藐三菩提耶？如来有所说法耶？须菩提言：
rú wǒ jiě fó suǒ shuō yì wú yǒu dìng fǎ míng ā nòuduōluósān
如我解佛所说义，无有定法名阿耨多罗三
miǎosān pú tí yì wú yǒu dìng fǎ rú lái kě shuō hé yǐ gù
藐三菩提，亦无有定法如来可说。何以故？
rú lái suǒ shuō fǎ jiē bù kě qǔ bù kě shuō fēi fǎ fēi
如来所说法，皆不可取、不可说，非法，非
fēi fǎ suǒ yǐ zhě hé yí qiè xián shèng jiē yǐ wú wéi fǎ ér
非法。所以者何？一切贤圣，皆以无为法而
yǒu chà bié
有差别。

yī fǎ chū shēng fēn dì bā
依法出生分第八

xū pú tí yú yì yún hé ruò rén mǎn sān qiān dà qiān shì
须菩提，于意云何？若人满三千大千世

jiè qī bǎo yǐ yòng bù shī shì rén suǒ dé fú dé níng wéi duō
界七宝，以用布施，是人所得福德，宁为多
fǒu xū pú tí yán shènduō shì zūn hé yǐ gù shì fú dé
不？须菩提言：甚多，世尊。何以故？是福德，
jí fēi fú dé xìng shì gù rú lái shuō fú dé duō ruò fù yǒu rén
即非福德性。是故如来说福德多。若复有人，
yú cǐ jīng zhōng shòu chí nǎi zhì sì jù jì děng wèi tā rén shuō
于此经中，受持乃至四句偈等，为他人说，
qí fú shèng bǐ hé yǐ gù xū pú tí yí qiè zhū fó jí
其福胜彼。何以故？须菩提。一切诸佛，及
zhū fó ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí fǎ jiē cóng cǐ jīng chū
诸佛阿耨多罗三藐三菩提法，皆从此经出。
xū pú tí suǒ wèi fó fǎ zhě jí fēi fó fǎ
须菩提，所谓佛法者，即非佛法。

yī xiàng wú xiàng fēn dì jiǔ
一相无相分第九

xū pú tí yú yì yún hé xū tuó huán néng zuò shì niàn
须菩提，于意云何？须陀洹能作是念，
wǒ dé xū tuó huán guǒ fǒu xū pú tí yán fǒu yě shì zūn hé
我得须陀洹果不？须菩提言：不也，世尊。何
yǐ gù xū tuó huán míng wéi rù liú ér wú suǒ rù bù rù sè
以故？须陀洹名为入流，而无所入。不入色
shēng xiāng wèi chù fǎ shì míng xū tuó huán xū pú tí yú yì
声香味触法，是名须陀洹。须菩提，于意
yún hé sī tuó hán néng zuò shì niàn wǒ dé sī tuó hán guǒ fǒu
云何？斯陀含能作是念。我得斯陀含果不？
xū pú tí yán fǒu yě shì zūn hé yǐ gù sī tuó hán míng yī
须菩提言：不也，世尊。何以故？斯陀含名一
wǎng lái ér shí wú wǎng lái shì míng sī tuó hán xū pú tí
往来，而实无往来，是名斯陀含。须菩提，

yú yì yún hé ā nà hánéngzuòshìniàn wǒ dé ā nà hánguǒ
于意云何？阿那含能作是念，我得阿那含果
fǒu xū pú tí yán fǒu yě shìzūn hé yǐ gù ā nà hán
不？须菩提言：不也，世尊。何以故？阿那含
míngwéi bù lái ér shí wú lái shì gù míng ā nà hán xū pú
名为不来，而实无来。是故名阿那含。须菩
tí yú yì yún hé ā luóhànnéngzuòshìniàn wǒ dé ā luó
提，于意云何？阿罗汉能作是念，我得阿罗
hàndào fǒu xū pú tí yán fǒu yě shìzūn hé yǐ gù shí
汉道不？须菩提言：不也，世尊。何以故？实
wú yǒu fǎ míng ā luóhàn shìzūn ruò ā luóhànzuòshìniàn
无有法名阿罗汉。世尊，若阿罗汉作是念，
wǒ dé ā luóhàndào jí wèizhuó wǒ rén zhòngshēng shòu
我得阿罗汉道，即为着我、人、众 生、寿
zhě shìzūn fó shuō wǒ dé wú zhèngsānmèi rénzhōngzuìwéi dì
者。世尊，佛说我得无 诤三昧，人中最为第
yī shì dì yī lí yù ā luóhàn shìzūn wǒ bù zuòshìniàn
一，是第一离欲阿罗汉。世尊，我不作是念，
wǒ shì lí yù ā luóhàn shìzūn wǒ ruòzuòshìniàn wǒ dé ā
我是离欲阿罗汉。世尊。我若作是念，我得阿
luóhàndào shìzūn zé bù shuō xū pú tí shì yào ā lán nà héng
罗汉道。世尊则不说须菩提是乐阿兰那行
zhě yǐ xū pú tí shí wú suǒ xíng ér míng xū pú tí shì yào
者。以须菩提实无所行。而名须菩提，是乐
ā lán nà héng
阿兰那行。

zhuāngyánjìng tǔ fēn dì shí

庄严净土分第十

fó gào xū pú tí yú yì yún hé rú lái xī zài rán dēng
佛告须菩提：于意云何？如来昔在燃灯

fó suǒ yú fǎ yǒusuǒ dé fǒu fǒu yě shì zūn rú lái zài rán
佛所，于法有所得不？不也，世尊。如来在燃

dēng fó suǒ yú fǎ shí wú suǒ dé xū pú tí yú yì yún hé
灯佛所，于法实无所得。须菩提，于意云何？

pú sà zhuāng yán fó tǔ fǒu fǒu yě shì zūn hé yǐ gù
菩萨庄严佛土不？不也，世尊。何以故？

zhuāng yán fó tǔ zhě zé fēi zhuāng yán shì míng zhuāng yán shì
庄严佛土者，则非庄严，是名庄严。是

gù xū pú tí zhū pú sà mó hé sà yīng rú shì shēng qīng jìng
故，须菩提。诸菩萨摩诃萨，应如是生清净

xīn bù yīng zhù sè shēng xīn bù yīng zhù shēng xiāng wèi
心。不应住色生心，不应住声、香、味、

chù fǎ shēng xīn yīng wú suǒ zhù ér shēng qí xīn xū pú tí
触、法生心，应无所住而生其心。须菩提，

pì rú yǒu rén shēn rú xū mí shān wáng yú yì yún hé shì shēn
譬如有人，身如须弥山王，于意云何？是身

wéi dà fǒu xū pú tí yán shèn dà shì zūn hé yǐ gù fó
为大不？须菩提言：甚大，世尊。何以故？佛

shuō fēi shēn shì míng dà shēn
说非身，是名大身。

wú wéi fú shèng fēn dì shí yī

无为福胜 分第十一

xū pú tí rú héng hé zhōng suǒ yǒu shā shù rú shì shā děng
须菩提，如恒河中所有沙数，如是沙等

héng hé yú yì yún hé shì zhū héng hé shā níng wéi duō fǒu
恒河，于意云何？是诸恒河沙，宁为多不？

xū pú tí yán shèn duō shì zūn dàn zhū héng hé shàng duō wú shù
须菩提言：甚多，世尊。但诸恒河尚无数，

hé kuàng qí shā xū pú tí wǒ jīn shí yán gào rǔ ruò yǒu shàn
何况其沙？须菩提，我今实言告汝：若有善

nán zǐ shàn nǚ rén yǐ qī bǎomǎn ěr suǒhéng hé shāshù sānqiān
男子、善女人，以七宝满尔所恒河沙数三千
dà qiānshì jiè yǐ yòng bù shī dé fú duōfǒu xū pú tí yán
大千世界，以用布施，得福多不？须菩提言：
shènduō shì zūn fó gào xū pú tí ruò shàn nán zǐ shàn nǚ
甚多，世尊。佛告须菩提：若善男子、善女
rén yú cǐ jīng zhōng nǎi zhì shòu chí sì jù jì děng wèi tā rén
人。于此经中，乃至受持四句偈等。为他人
shuō ér cǐ fú dé shèng qián fú dé
说。而此福德，胜前福德。

zūn zhòng zhèng jiào fēn dì shí èr
尊重正教分第十二

fù cì xū pú tí suí shuō shì jīng nǎi zhì sì jù jì
复次，须菩提，随说是经，乃至四句偈
děng dāng zhī cǐ chù yí qiè shì jiān tiān rén ā xiū luó
等，当知此处，一切世间天、人、阿修罗，
jiē yīng gòng yǎng rú fó tǎ miào hé kuàng yǒu rén jìn néng shòu
皆应供养，如佛塔庙。何况有人，尽能受
chí dú sòng xū pú tí dāng zhī shì rén chéng jiù zuì shàng dì
持读诵？须菩提，当知是人，成就最上第
yī xī yǒu zhī fǎ ruò shì jīng diǎn suǒ zài zhī chù zé wéi yǒu fó
一希有之法。若是经典所在之处。则为有佛，
ruò zūn zhòng dì zǐ
若尊重弟子。

rú fǎ shòu chí fēn dì shí sān
如法受持分第十三

ěr shí xū pú tí bái fó yán shì zūn dāng hé míng cǐ
尔时，须菩提白佛言：世尊，当何名此

jīng wǒ děng yún hé fèng chí fó gào xū pú tí shì jīng míng wéi
经？我等云何奉持？佛告须菩提：是经名为
jīng gāng bō ruò bō luó mì yǐ shì míng zì rǔ dāng fèng chí suǒ
金刚般若波罗蜜，以是名字，汝当奉持。所
yǐ zhě hé xū pú tí fó shuō bō ruò bō luó mì zé fēi bō ruò
以者何？须菩提，佛说般若波罗蜜，则非般若
bō luó mì shì míng bō ruò bō luó mì xū pú tí yú yì yún hé
波罗蜜，是名般若波罗蜜。须菩提，于意云何？
rú lái yǒu suǒ shuō fǎ fǒu xū pú tí bái fó yán shì zūn rú lái
如来有所说法不？须菩提白佛言：世尊，如来
wú suǒ shuō xū pú tí yú yì yún hé sān qiān dà qiān shì jiè suǒ
无所说。须菩提，于意云何？三千大千世界所
yǒu wēi chén shì wéi duō fǒu xū pú tí yán shèng duō shì zūn
有微尘，是为多不？须菩提言：甚多，世尊。
xū pú tí zhū wēi chén rú lái shuō fēi wēi chén shì míng wēi chén
须菩提，诸微尘，如来说非微尘，是名微尘。
rú lái shuō shì jiè fēi shì jiè shì míng shì jiè xū pú tí yú
如来说世界，非世界，是名世界。须菩提：于
yì yún hé kě yǐ sān shí èr xiàng jiàn rú lái fǒu yě shì
意云何？可以三十二相见如来不？不也，世
zūn bù kě yǐ sān shí èr xiàng dé jiàn rú lái hé yǐ gù rú lái
尊。不可以三十二相得见如来。何以故？如来
shuō sān shí èr xiàng jí shì fēi xiàng shì míng sān shí èr xiàng
说三十二相，即是非相，是名三十二相。
xū pú tí ruò yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén yǐ héng hé shā děng
须菩提，若有善男子、善女人，以恒河沙等
shēn mìng bù shī ruò fù yǒu rén yú cǐ jīng zhōng nǎi zhì shòu chí sì
身命布施。若复有人，于此经中乃至受持四
jù jì děng wèi tā rén shuō qí fú shèng duō
句偈等，为他人说，其福甚多。

lí xiàng jì miè fēn dì shí sì

离相寂灭分第十四

ěr shí xū pú tí wénshuōshì jīng shēnjiě yì qù tì
尔时，须菩提闻说是经，深解义趣，涕

lèibēi qì ér bái fó yán xī yǒushì zūn fó shuō rú shì shèn
泪悲泣，而白佛言：希有世尊！佛说如是甚

shēnjīngdiǎn wǒ cóng xī láisuǒ dé huì yǎn wèicéng dé wén rú shì
深经典，我从昔来所得慧眼，未曾得闻如是

zhī jīng shì zūn ruò fù yǒurén dé wénshì jīng xìn xīn qīng jìng
之经，世尊。若复有人得闻是经，信心清静，

zé shēngshí xiàng dāngzhīshì rén chéngjiù dì yī xī yǒugōng
则生实相。当知是人，成就第一希有功德。

dé shì zūn shì shí xiàng zhě jí shì fēi xiàng shì gù rú lái
世尊，是实相者，即是非相，是故如来

shuō míng shí xiàng shì zūn wǒ jīn dé wén rú shì jīng diǎn xìn
说名实相。世尊，我今得闻如是经典，信

jiě shòu chí bù zú wéi nán ruò dāng lái shì hòu wǔ bǎi suì
解受持，不足为难。若当来世，后五百岁，

qí yǒu zhòng shēng dé wén shì jīng xìn jiě shòu chí shì rén zé
其有众生，得闻是经，信解受持，是人则

wéi dì yī xī yǒu hé yǐ gù cǐ rén wú wǒ xiàng wú rén
为第一希有。何以故？此人无我相、无人

xiàng wú zhòng shēng xiàng wú shòu zhě xiàng suǒ yǐ zhě hé
相、无众生相、无寿者相。所以者何？

wǒ xiàng jí shì fēi xiàng rén xiàng zhòng shēng xiàng shòu
我相，即是非相；人相、众生相、寿

zhě xiàng jí shì fēi xiàng hé yǐ gù lí yī qiè zhū xiàng
者相，即是非相。何以故？离一切诸相，

zé míng zhū fó fó gào xū pú tí rú shì rú shì ruò fù yǒu
则名诸佛。佛告须菩提：如是！如是！若复有

rén dé wén shì jīng bù jīng bù bù bú wèi dāng zhī shì rén shèn
人，得闻是经，不惊不怖不畏，当知是人甚
wéi xī yǒu hé yǐ gù xū pú tí rú lái shuō dì yī bō luó
为希有。何以故？须菩提，如来说第一波罗
mì jí fēi dì yī bō luó mì shì míng dì yī bō luó mì xū pú
蜜，即非第一波罗蜜，是名第一波罗蜜。须菩
tí rěn rǔ bō luó mì rú lái shuō fēi rěn rǔ bō luó mì shì míng
提，忍辱波罗蜜，如来说非忍辱波罗蜜，是名
rěn rǔ bō luó mì hé yǐ gù xū pú tí rú wǒ xī wéi gē lì
忍辱波罗蜜。何以故？须菩提，如我昔为歌利
wáng gē jié shēn tǐ wǒ yú ěr shí wú wǒ xiàng wú rén xiàng
王割截身体，我于尔时，无我相、无人相、
wú zhòng shēng xiàng wú shòu zhě xiàng hé yǐ gù wǒ yú wǎng
无众生相、无寿者相。何以故？我于往
xī jié jié zhī jiě shí ruò yǒu wǒ xiàng rén xiàng zhòng shēng
昔节节支解时，若有我相、人相、众生
xiàng shòu zhě xiàng yīng shēng chēn hèn xū pú tí yòu niàn
相、寿者相，应生嗔恨。须菩提，又念
guò qù yú wǔ bǎi shì zuò rěn rǔ xiān rén yú ěr suǒ shì wú wǒ
过去于五百世作忍辱仙人，于尔所世，无我
xiàng wú rén xiàng wú zhòng shēng xiàng wú shòu zhě xiàng
相、无人相、无众生相、无寿者相。
shì gù xū pú tí pú sà yìng lí yí qiè xiàng fā ā nòng duō
是故，须菩提，菩萨应离一切相，发阿耨多
luó sān miǎo sān pú tí xīn bù yīng zhù sè shēng xīn bù yīng zhù
罗三藐三菩提心，不应住色生心，不应住
shēng xiāng wèi chù fǎ shēng xīn yīng shēng wú suǒ zhù
声、香、味、触、法生心，应生无所住
xīn ruò xīn yǒu zhù jí wéi fēi zhù shì gù fó shuō pú sà xīn
心。若心有住，即为非住。是故，佛说菩萨心

bù yīng zhù sè bù shī xū pú tí pú sà wèi lì yì yí qiè zhòng
不应住色布施。须菩提，菩萨为利益一切众
shēng gù yīng rú shì bù shī rú lái shuō yí qiè zhū xiàng jí shì
生故，应如是布施。如来说一切诸相即是
fēi xiàng yòu shuō yí qiè zhòng shēng jí fēi zhòng shēng xū pú
非相，又说一切众生即非众生。须菩
tí rú lái shì zhēn yǔ zhě shí yǔ zhě rú yǔ zhě bù kuáng
提，如来是真语者、实语者、如语者、不诳
yǔ zhě bù yì yǔ zhě xū pú tí rú lái suǒ dé fǎ cǐ fǎ
语者、不异语者。须菩提，如来所得法，此法
wú shí wú xū xū pú tí ruò pú sà xīn zhù yú fǎ ér xíng bù
无实无虚。须菩提。若菩萨心住于法而行布
shī rú rén rù àn zé wú suǒ jiàn ruò pú sà xīn bù zhù fǎ ér
施，如人入暗，则无所见。若菩萨心不住法而
xíng bù shī rú rén yǒu mù rì guāng míng zhào jiàn zhǒng zhǒng
行布施，如人有目，日光明照，见种种
sè xū pú tí dāng lái zhī shì ruò yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ
色。须菩提。当来之世，若有善男子、善女
rén néng yú cǐ jīng shòu chí dú sòng zé wéi rú lái yǐ fó zhì
人，能于此经受持读诵，则为如来以佛智
huì xī zhī shì rén xī jiàn shì rén jiē dé chéng jiù wú liàng wú
慧，悉知是人，悉见是人，皆得成就无量无
biān gōng dé
边功德。

chí jīng gōng dé fēn dì shí wǔ
持经功德分第十五

xū pú tí ruò yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén chū rì fēn
须菩提，若有善男子、善女人，初日分
yǐ héng hé shā děng shēn bù shī zhōng rì fēn fù yǐ héng hé shā děng
以恒河沙等身布施，中日分复以恒河沙等

shēn bù shī hòu rì fēn yì yǐ héng hé shāděngshēn bù shī rú shì
身布施，后日分亦以恒河沙等身布施，如是
wú liàngbǎiqiānwàn yì jié yǐ shēn bù shī ruò fù yǒurén wén
无量百千万亿劫，以身布施。若复有人，闻
cǐ jīngdiǎn xīnxīn bù nì qí fú shèng bǐ hé kuàngshūxiě
此经典，信心不逆，其福胜彼。何况书写、
shòuchí dú sòng wèirénjiěshuō xū pú tí yǐ yào yánzhī
受持读诵、为人解说。须菩提，以要言之，
shì jīngyǒu bù kě sī yì bù kě chēngliáng wú biāngōng dé rú lái
是经有不可思议不可称量无边功德。如来
wèi fā dà chéngzhěshuō wèi fā zuì shàngchéngzhěshuō ruò yǒurén
为发大乘者说，为发最上乘者说。若有人
néng shòuchí dú sòng guǎng wèirénshuō rú lái xī zhī shì rén
能受持读诵，广为人说。如来悉知是人，
xī jiàn shì rén jiē dé chéngjiù bù kě liàng bù kě chēng wú
悉见是人，皆得成就不可量、不可称、无
yǒubiān bù kě sī yì gōng dé rú shì rén děng jí wéi hè dān
有边、不可思议功德。如是人等，即为荷担
rú lái ā nòuduōluósānmiǎosān pú tí hé yǐ gù xū pú tí
如来阿耨多罗三藐三菩提。何以故？须菩提，
ruò yào xiǎo fǎ zhě zhuó wǒ jiàn rén jiàn zhòngshēngjiàn shòu
若乐小法者，着我见、人见、众生见、寿
zhějiàn zé yú cǐ jīng bù néng tīng shòu dú sòng wèirénjiěshuō
者见，则于此经不能听受读诵，为人解说。
xū pú tí zài zài chù chù ruò yǒu cǐ jīng yī qiè shì jiān tiān
须菩提，在在处处，若有此经，一切世间天
rén ā xiūluósuǒ yīng gòng yǎng dāng zhī cǐ chù zé wéi shì tǎ
人阿修罗所应供养。当知此处，则为是塔，
jiē yīng gōng jìng zuò lǐ wéi rào yǐ zhū huā xiāng ér sǎn qí chù
皆应恭敬，作礼围绕，以诸华香而散其处。

néngjìng yè zhàngfēn dì shí liù

能净业障 分第十六

fù cì xū pú tí ruòshànnán zǐ shàn nǚ rénshòuchí
复次，须菩提，若善男子、善女人受持

dú sòng cǐ jīng ruòwéirénqīngjiàn shìrénxiānshìzuì yè yīng
读诵此经，若为人轻贱，是人先世罪业，应

duò è dào yǐ jīnshìrénqīngjiàn gù xiānshìzuì yè zé wéixiāo
堕恶道，以今世人轻贱故，先世罪业则为消

miè dāng dé ā nòuduōluósānmiǎosān pú tí xū pú tí wǒ
灭，当得阿耨多罗三藐三菩提。须菩提，我

niànguò qù wú liàng ā sēngzhǐjié yú rán dēng fó qián dé zhí bā
念过去无量阿僧祇劫，于燃灯佛前得值八

bǎi sì qiānwàn yì nuóyóutuōzhū fó xī jiēgòngyǎngchéngshì wú
百四千万亿那由他诸佛，悉皆供养承事，无

kōngguòzhě ruò fù yǒurén yú hòu mò shì néngshòuchí dú sòng
空过者。若复有人，于后末世，能受持读诵

cǐ jīng suǒ dé gōng dé yú wǒ suǒgòngyǎngzhū fó gōng dé bǎi
此经，所得功德，于我所供养诸佛功德，百

fēn bù jí yī qiānwàn yì fēnnǎizhì suànshù pì yù suǒ bù néng
分不及一，千万亿分乃至算数譬喻所不能

jí xū pú tí ruòshànnán zǐ shàn nǚ rén yú hòu mò shì
及。须菩提，若善男子、善女人，于后末世，

yǒushòuchí dú sòng cǐ jīng suǒ dé gōng dé wǒ ruò jù shuōzhě
有受持读诵此经，所得功德，我若具说者，

huòyǒurénwén xīn zé kuánguàn hú yí bù xìn xū pú tí
或有人闻，心则狂乱，狐疑不信。须菩提。

dāngzhīshìjīngyì bù kě sī yì guǒbào yì bù kě sī yì
当知是经义不可思议，果报亦不可思议。

jiūjìng wú wǒ fēn dì shí qī
究竟无我分第十七

ěr shí xū pú tí bái fó yán shì zūn shàn nán zǐ shàn
尔时，须菩提白佛言：世尊，善男子、善
nǚ rén fā ā nòuduōluósānmiǎosān pú tí xīn yún hé yīng zhù
女人发阿耨多罗三藐三菩提心，云何应住？
yún hé xiáng fú qí xīn fó gào xū pú tí shàn nán zǐ shàn nǚ
云何降伏其心？佛告须菩提：善男子、善女
rén fā ā nòuduōluósānmiǎosān pú tí zhě dāng shēng rú shì xīn
人发阿耨多罗三藐三菩提者，当生如是心，
wǒ yīng miè dù yí qiè zhòng shēng miè dù yí qiè zhòng shēng yǐ
我应灭度一切众生，灭度一切众生已，
ér wú yǒu yī zhòng shēng shí miè dù zhě hé yǐ gù xū pú tí
而无有一众生实灭度者。何以故？须菩提，
ruò pú sà yǒu wǒ xiàng rén xiàng zhòng shēng xiàng shòu zhě
若菩萨有我相、人相、众生相、寿者
xiàng zé fēi pú sà suǒ yǐ zhě hé xū pú tí shí wú yǒu
相、则非菩萨。所以者何？须菩提，实无有
fǎ fā ā nòuduōluósānmiǎosān pú tí zhě xū pú tí yú yì
法，发阿耨多罗三藐三菩提者。须菩提，于意
yún hé rú lái yú rán dēng fó suǒ yǒu fǎ dé ā nòuduōluósān
云何？如来于燃灯佛所，有法得阿耨多罗三
miǎosān pú tí fǒu fǒu yě shì zūn rú wǒ jiě fó suǒ shuō yì
藐三菩提不？不也，世尊。如我解佛所说义，
fó yú rán dēng fó suǒ wú yǒu fǎ dé ā nòuduōluósānmiǎosān pú
佛于燃灯佛所，无有法得阿耨多罗三藐三菩
tí fó yán rú shì rú shì xū pú tí shí wú yǒu fǎ
提。佛言：如是，如是。须菩提，实无有法，
rú lái dé ā nòuduōluósānmiǎosān pú tí xū pú tí ruò yǒu fǎ
如来得阿耨多罗三藐三菩提。须菩提，若有法

rú lái dé ā nòuduōluósānmiǎosān pú tí zhě rán dēng fó zé bù
如来得阿耨多罗三藐三菩提者，燃灯佛则不
yǔ wǒ shòu jì rǔ yú lái shì dāng dé zuò fó hào shì jiā móu
与我受记，汝于来世，当得作佛，号释迦牟尼
ní yǐ shí wú yǒu fǎ dé ā nòuduōluósānmiǎosān pú tí shì
尼。以实无有法，得阿耨多罗三藐三菩提，是
gù rán dēng fó yǔ wǒ shòu jì zuò shì yán rǔ yú lái shì
故，燃灯佛与我受记。作是言：汝于来世，
dāng dé zuò fó hào shì jiā móu ní hé yǐ gù rú lái zhě jí
当得作佛，号释迦牟尼。何以故？如来者，即
zhū fǎ rú yì ruò yǒu rén yán rú lái dé ā nòuduōluósānmiǎosān
诸法如义。若有人言：如来得阿耨多罗三藐三
pú tí xū pú tí shí wú yǒu fǎ fó dé ā nòuduōluósānmiǎo
菩提。须菩提，实无有法，佛得阿耨多罗三藐
sān pú tí xū pú tí rú lái suǒ dé ā nòuduōluósānmiǎosān pú
三菩提。须菩提，如来所得阿耨多罗三藐三菩
tí yú shì zhōng wú shí wú xū shì gù rú lái shuō yī qiè fǎ
提，于是中无实无虚。是故，如来说一切法
jiē shì fó fǎ xū pú tí suǒ yán yī qiè fǎ zhě jí fēi yī qiè
皆是佛法。须菩提，所言一切法者，即非一切
fǎ shì gù míng yī qiè fǎ xū pú tí pì rú rén shēn zhǎng dà
法，是故名一切法。须菩提，譬如人身长大。
xū pú tí yán shì zūn rú lái shuō rén shēn zhǎng dà zé wéi fēi
须菩提言：世尊，如来说人身长大，则为非
dà shēn shì míng dà shēn xū pú tí pú sà yì rú shì ruò
大身，是名大身。须菩提。菩萨亦如是。若
zuò shì yán wǒ dāng miè dù wú liàng zhòng shēng zé bù míng pú
作是言，我当灭度无量众生，则不名菩
sà hé yǐ gù xū pú tí shí wú yǒu fǎ míng wéi pú sà shì
萨。何以故？须菩提，实无有法名为菩萨。是

gù fó shuō yī qiè fǎ wú wǒ wú rén wú zhòngshēng wú shòu
故，佛说一切法无我、无人、无众生、无寿
zhě xū pú tí ruò pú sà zuò shì yán wǒ dāng zhuāng yán fó tǔ
者。须菩提，若菩萨作是言，我当庄严佛土，
shì bù míng pú sà hé yǐ gù rú lái shuō zhuāng yán fó tǔ zhě
是不名菩萨。何以故？如来说庄严佛土者，
jí fēi zhuāng yán shì míng zhuāng yán xū pú tí ruò pú sà tōng
即非庄严，是名庄严。须菩提，若菩萨通
dá wú wǒ fǎ zhě rú lái shuō míng zhēn shì pú sà
达无我法者，如来说名真是菩萨。

yī tǐ tóngguān fēn dì shí bā
一体同观分第十八

xū pú tí yú yì yún hé rú lái yǒu ròu yǎn bù rú
须菩提，于意云何？如来有肉眼不？如
shì shì zūn rú lái yǒu ròu yǎn xū pú tí yú yì yún hé
是，世尊，如来有肉眼。须菩提，于意云何？
rú lái yǒu tiān yǎn bù rú shì shì zūn rú lái yǒu tiān yǎn
如来有天眼不？如是，世尊，如来有天眼。
xū pú tí yú yì yún hé rú lái yǒu huì yǎn bù rú shì shì
须菩提，于意云何？如来有慧眼不？如是，世
zūn rú lái yǒu huì yǎn xū pú tí yú yì yún hé rú lái yǒu
尊，如来有慧眼。须菩提，于意云何？如来有
fǎ yǎn bù rú shì shì zūn rú lái yǒu fǎ yǎn xū pú tí
法眼不？如是，世尊。如来有法眼。须菩提，
yú yì yún hé rú lái yǒu fó yǎn bù rú shì shì zūn rú lái
于意云何？如来有佛眼不？如是，世尊。如来
yǒu fó yǎn xū pú tí yú yì yún hé rú héng hé zhōng suǒ yǒu
有佛眼。须菩提，于意云何？如恒河中所有

shā fó shuōshìshāfǒu rú shì shìzūn rú láishuōshìshā
沙，佛说是沙不？如是，世尊，如来说是沙。

xū pú tí yú yì yún hé rú yī héng hé zhōngsuǒyǒushā yǒu
须菩提，于意云何？如一恒河中所有沙，有

rú shìděnghéng hé shì zhūhéng hé suǒyǒushāshù fó shì jiè rú
如是等恒河，是诸恒河所有沙数佛世界，如

shìníngwéiduōfǒu shènduō shìzūn fó gào xū pú tí ěr
是宁为多不？甚多，世尊。佛告须菩提。尔

suǒguó tǔ zhōngsuǒyǒuzhòngshēng ruògānzhōngxīn rú lái xī
所国土中所有众生，若干种心，如来悉

zhī hé yǐ gù rú láishuōzhūxīnjiēwéifēixīn shì míngwéi
知。何以故？如来说诸心皆为非心，是为名

xīn suǒ yǐ zhě hé xū pú tí guò qù xīn bù kě dé xiànzài
心。所以者何？须菩提。过去心不可得，现在

xīn bù kě dé wèiláixīn bù kě dé
心不可得，未来心不可得。

fǎ jiè tōnghuà fēn dì shí jiǔ
法界通化分第十九

xū pú tí yú yì yún hé ruò yǒu rén mǎn sān qiān dà qiān
须菩提，于意云何？若有人满三千大千

shì jiè qī bǎo yǐ yòng bù shī shì rén yǐ shì yīn yuán dé fú
世界七宝，以用布施，是人以是因缘，得福

duō fǒu rú shì shì zūn cǐ rén yǐ shì yīn yuán dé fú shèn
多不？如是，世尊，此人以是因缘，得福甚

duō xū pú tí ruò fú dé yǒu shí rú lái bù shuō dé fú dé duō
多。须菩提。若福德有实，如来不说得福德多。

yǐ fú dé wú gù rú láishuō dé fú dé duō
以福德无故，如来说得福德多。

lí sè lí xiàngfēn dì èr shí
离色离相分第二十

xū pú tí yú yì yún hé fó kě yǐ jù zú sè shēnjiàn
须菩提，于意云何？佛可以具足色身见
fǒu fǒu yě shì zūn rú lái bù yīng yǐ jù zú sè shēnjiàn
不？不也，世尊！如来不应以具足色身见。
hé yǐ gù rú lái shuō jù zú sè shēn jí fēi jù zú sè shēn
何以故？如来说具足色身，即非具足色身，
shì míng jù zú sè shēn xū pú tí yú yì yún hé rú lái kě
是名具足色身。须菩提。于意云何？如来可
yǐ jù zú zhū xiàng jiàn fǒu fǒu yě shì zūn rú lái bù yīng yǐ
以具足诸相见不？不也，世尊，如来不应以
jù zú zhū xiàng jiàn hé yǐ gù rú lái shuō zhū xiàng jù zú
具足诸相见。何以故？如来说诸相具足，
jí fēi jù zú shì míng zhū xiàng jù zú
即非具足，是名诸相具足。

fēi shuō suǒ shuō fēn dì èr shí yī
非说所说分第二十一

xū pú tí rǔ wù wèi rú lái zuò shì niàn wǒ dāng yǒu suǒ shuō
须菩提，汝勿谓如来作是念，我当有所说
fǎ mò zuò shì niàn hé yǐ gù ruò rén yán rú lái yǒu suǒ shuō
法。莫作是念，何以故？若人言如来有所说
fǎ jí wéi bàng fó bù néng jiě wǒ suǒ shuō gù xū pú tí shuō
法，即为谤佛，不能解我所说故。须菩提，说
fǎ zhě wú fǎ kě shuō shì míng shuō fǎ ěr shí huì mìng xū pú
法者无法可说，是名说法。尔时，慧命须菩
tí bái fó yán shì zūn pō yǒu zhòng shēng yú wèi lái shì wén
提白佛言：世尊，颇有众生，于未来世，闻

shuōshì fǎ shēngxìnxīnfǒu fó yán xū pú tí bǐ fēizhòng
说是法，生信心不？佛言：须菩提，彼非众
shēng fēi bù zhòngshēng hé yǐ gù xū pú tí zhòngshēng
生，非不众 生。何以故？须菩提，众 生
zhòngshēngzhě rú láishuōfēizhòngshēng shì míngzhòngshēng
众 生者，如来说非众 生，是名众 生。

wú fǎ kě dé fēn dì èr shí èr
无法可得分第二十二

xū pú tí bái fó yán shì zūn fó dé ā nòuduōluósānmiǎo
须菩提白佛言：世尊，佛得阿耨多罗三藐
sān pú tí wéi wú suǒ dé yē fó yán rú shì rú shì xū
三菩提，为无所得耶？佛言：如是！如是！须
pú tí wǒ yú ā nòuduōluósānmiǎosān pú tí nǎizhì wú yǒu
菩提，我于阿耨多罗三藐三菩提，乃至无有
shǎo fǎ kě dé shì míng ā nòuduōluósānmiǎosān pú tí
少法可得，是名阿耨多罗三藐三菩提。

jìngxīnxíngshànfēn dì èr shí sān
净心行善分第二十三

fù cì xū pú tí shì fǎ píngděng wú yǒugāoxià
复次，须菩提，是法平等，无有高下，
shì míng ā nòuduōluósānmiǎosān pú tí yǐ wú wǒ wú rén
是名阿耨多罗三藐三菩提。以无我、无人、
wú zhòngshēng wú shòuzhě xiū yí qièshàn fǎ jí dé ā nòu
无众 生、无寿者，修一切善法，即得阿耨
duōluósānmiǎosān pú tí xū pú tí suǒyánshàn fǎ zhě rú
多罗三藐三菩提。须菩提，所言善法者，如
lái shuōfēishàn fǎ shì míngshàn fǎ
来说非善法，是名善法。

fú zhì wú bǐ fēn dì èr shí sì
福智无比分第二十四

xū pú tí ruò sān qiān dà qiān shì jiè zhōng suǒ yǒu zhū xū
须菩提，若三千大千世界中所有诸须
mí shān wáng rú shì děng qī bǎo jù yǒu rén chí yòng bù shī ruò
弥山王，如是等七宝聚，有人持用布施。若
rén yǐ cǐ bō ruò bō luó mì jīng nǎi zhì sì jù jì děng shòu chí dú
人以此般若波罗蜜经乃至四句偈等，受持读
sòng wèi tā rén shuō yú qián fú dé bǎi fēn bù jí yī bǎi
诵，为他人说。于前福德。百分不及一，百
qiān wàn yì fēn nǎi zhì suàn shù pì yù suǒ bù néng jí
千万亿分，乃至算数譬喻所不能及。

huà wú suǒ huà fēn dì èr shí wǔ
化无所化分第二十五

xū pú tí yú yì yún hé rǔ děng wù wèi rú lái zuò shì
须菩提，于意云何？汝等勿谓如来作是
niàn wǒ dāng dù zhòng shēng xū pú tí mò zuò shì niàn hé
念，我当度众生。须菩提，莫作是念。何
yǐ gù shí wú yǒu zhòng shēng rú lái dù zhě ruò yǒu zhòng shēng
以故？实无有众生如来度者。若有众生
rú lái dù zhě rú lái jí yǒu wǒ rén zhòng shēng shòu zhě xū pú
如来度者，如来即有我人众生寿者。须菩
tí rú lái shuō yǒu wǒ zhě zé fēi yǒu wǒ ér fán fū zhī rén yǐ
提，如来说有我者，则非有我。而凡夫之人以
wéi yǒu wǒ xū pú tí fán fū zhě rú lái shuō zé fēi fán fū
为有我，须菩提，凡夫者，如来说则非凡夫，
shì míng fán fū
是名凡夫。

fǎ shēnfēixiàngfēn dì èr shí liù

法身非相分第二十六

xū pú tí yú yì yún hé kě yǐ sānshí èr xiàngguān rú
须菩提，于意云何？可以三十二相观如

lái fǒu xū pú tí yán rú shì rú shì yǐ sānshí èr xiàng
来不？须菩提言：如是，如是。以三十二相

guān rú lái fó yán xū pú tí ruò yǐ sānshí èr xiàngguān rú
观如来。佛言：须菩提，若以三十二相观如

lái zhě zhuàn lún shèng wáng zé shì rú lái xū pú tí bái fó yán
来者，转轮圣王则是如来。须菩提白佛言：

shì zūn rú wǒ jiě fó suǒ shuō yì bù yīng yǐ sānshí èr xiàngguān
世尊。如我解佛所说义，不应以三十二相观

rú lái ěr shí shì zūn ér shuō jì yán
如来。尔时，世尊而说偈言：

ruò yǐ sè jiàn wǒ yǐ yīn shēng qiú wǒ
若以色见我，以音声求我，

shì rén xíng xié dào bù néng jiàn rú lái
是人行邪道，不能见如来。

wú duàn wú miè fēn dì èr shí qī

无断无灭分第二十七

xū pú tí rǔ ruò zuò shì niàn rú lái bù yǐ jù zú xiàng gù
须菩提，汝若作是念，如来不以具足相故。

dé ā nòng duō luó sān miǎo sān pú tí xū pú tí mò zuò shì niàn rú
得阿耨多罗三藐三菩提。须菩提，莫作是念，如

lái bù yǐ jù zú xiàng gù dé ā nòng duō luó sān miǎo sān pú tí xū
来不以具足相故，得阿耨多罗三藐三菩提。须

pú tí rǔ ruò zuò shì niàn fā ā nòng duō luó sān miǎo sān pú tí zhě
菩提，汝若作是念，发阿耨多罗三藐三菩提者，

shuō zhū fǎ duàn miè mò zuò shì niàn hé yǐ gù fā ā nòu duō luó
说诸法断灭，莫作是念。何以故？发阿耨多罗
sān miǎo sān pú tí xīn zhě yú fǎ bù shuō duàn miè xiàng
三藐三菩提心者，于法不说断灭相。

bù shòu bù tān fēn dì èr shí bā
不受不贪分第二十八

xū pú tí ruò pú sà yǐ mǎn héng hé shā děng shì jiè qī
须菩提，若菩萨以满恒河沙等世界七
bǎo chí yòng bù shī ruò fù yǒu rén zhī yī qiè fǎ wú wǒ dé
宝，持用布施。若复有人，知一切法无我，得
chéng yú rěn cǐ pú sà shèng qián pú sà suǒ dé gōng dé hé yǐ
成于忍。此菩萨胜前菩萨所得功德。何以
gù xū pú tí yǐ zhū pú sà bù shòu fú dé gù xū pú tí bái
故？须菩提，以诸菩萨不受福德故。须菩提白
fó yán shì zūn yún hé pú sà bù shòu fú dé xū pú tí pú
佛言：世尊，云何菩萨不受福德？须菩提，菩
sà suǒ zuò fú dé bù yīng tān zhuó shì gù shuō bù shòu fú dé
萨所作福德，不应贪着。是故说不受福德。

wēi yí jì jìng fēn dì èr shí jiǔ
威仪寂静分第二十九

xū pú tí ruò yǒu rén yán rú lái ruò lái ruò qù ruò zuò
须菩提，若有人言，如来若来若去、若坐
ruò wò shì rén bù jiě wǒ suǒ shuō yì hé yǐ gù rú lái zhě
若卧，是人不能解我所说义。何以故？如来者，
wú suǒ cóng lái yì wú suǒ qù gù míng rú lái
无所从来，亦无所去，故名如来。

yī hé lǐ xiàngfēn dì sān shí

一合理相分第三十

xū pú tí ruòshànnán zǐ shàn nǚ rén yǐ sānqiān dà
须菩提，若善男子、善女人，以三千大

qiānshì jièsuī wēi wēichén yú yì yún hé shì wēichénzhòng
千世界碎为微尘，于意云何？是微尘众，

níngwéi duōfǒu xū pú tí yán shènduō shìzūn hé yǐ gù
宁为多不？须菩提言：甚多，世尊。何以故？

ruòshì wēichénzhòngshí yǒuzhě fó jí bù shuōshì wēichénzhòng
若是微尘众实有者，佛即不说是微尘众。

suǒ yǐ zhě hé fó shuō wēichénzhòng zé fēi wēichénzhòng shì
所以者何？佛说微尘众，则非微尘众，是

míng wēichénzhòng shìzūn rú láisuǒshuō sānqiān dà qiānshì jiè
名微尘众。世尊。如来所说三千大千世界，

jí fēi shì jiè shì míng shì jiè hé yǐ gù ruòshì jièshí yǒu
即非世界，是名世界。何以故？若世界实有

zhě jí shì yī hé xiàng rú láishuō yī hé xiàng jí fēi yī hé
者，即是一合相。如来说一合相，即非一合

xiàng shì míng yī hé xiàng xū pú tí yī hé xiàngzhě jí
相，是名一合相。须菩提，一合相者，即

shì bù kě shuō dàn fán fū zhī rén tān zhuó qí shì
是不可说。但凡夫之人，贪着其事。

zhī jiàn bù shēngfēn dì sān shí yī

知见不生分第三十一

xū pú tí ruò rén yán fó shuō wǒ jiàn rén jiàn zhòng
须菩提，若人言，佛说我见、人见、众

shēng jiàn shòuzhě jiàn xū pú tí yú yì yún hé shì rén jiě
生见、寿者见。须菩提，于意云何？是人解

wǒ suǒshuō yì fǒu fǒu yě shì zūn shì rén bù jiě rú lái suǒ
我所说义不？不也，世尊。是人 不解如来所
shuō yì hé yǐ gù shì zūnshuō wǒ jiàn rén jiàn zhòngshēng
说义。何以故？世尊说我见、人见、众 生
jiàn shòuzhějiàn jí fēi wǒ jiàn rén jiàn zhòngshēngjiàn
见、寿者见，即非我见、人见、众 生 见、
shòuzhějiàn shí míng wǒ jiàn rén jiàn zhòngshēngjiàn shòu
寿者见，是名我见、人见、众 生 见、寿
zhějiàn xū pú tí fā ā nònguōluósānmiǎosān pú tí xīnzhě
者见。须菩提，发阿耨多罗三藐三菩提心者，
yú yī qiē fǎ yīng rú shì zhī rú shì jiàn rú shì xìn jiě
于一切法，应如是知，如是见，如是信解，
bù shēng fǎ xiàng xū pú tí suǒ yán fǎ xiàng zhě rú lái shuō
不生法相。须菩提，所言法相者，如来说
jí fēi fǎ xiàng shí míng fǎ xiàng
即非法相，是名法相。

yīng huà fēi zhēn fēn dì sān shí èr

应化非真分第三十二

xū pú tí ruò yǒu rén yǐ mǎn wú liàng ā sēng qí shì jiè qī
须菩提，若有人以满无 量 阿 僧 祇 世界七
bǎo chí yòng bù shī ruò yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén fā pú sà
宝，持用布施。若有善 男子、善 女人发菩萨
xīn zhě chí yú cǐ jīng nǎi zhì sì jù jì děng shòu chí dú sòng
心者，持于此经，乃至四句偈等，受持读诵，
wèi rén yǎn shuō qí fú shèng bǐ yún hé wèi rén yǎn shuō bù qǔ
为人演说，其福胜 彼。云何为人演说？不取
yú xiàng rú rú bù dòng hé yǐ gù yí qiè yǒu wéi fǎ rú
于相，如如不动。何以故？一切有为法，如
mèng huàn pào yǐng rú lù yì rú diàn yīng zuò rú shì guān fó
梦幻泡影，如露亦如电，应作如是观。佛

shuōshì jīng yǐ zhǎnglǎo xū pú tí jí zhū bǐ qiū bǐ qiū ní
说是经已， 长 老须菩提及诸比丘、比丘尼、
yōu pó sè yōu pó yí yí qièshì jiāntiānrén ā xiūluó wén
优婆塞、优婆夷， 一切世间 天人阿修罗， 闻
fó suǒshuōjiē dà huān xī xìnshòufèngxíng
佛所说皆大欢喜， 信受奉行。

huí xiàng
回 向

bō ruò wú jìn zàng zhēn yán
般若无尽藏真言

ná mó bó qié fá dì bō lǐ ruò bō là mì duō yè dá
纳谟薄伽伐帝。钵唎若。波啰密多曳。怛
zhí tā ān hé lǐ dì lǐ shì lǐ shù lǔ zhī sān mì lì zhī
侄他。唵。訖唎地唎室唎。戍噜知。三密栗知。
fó shè yè suō hē
佛社曳。莎诃。

jīngāngxīn tuó luó ní
金刚心陀罗尼

ān wū lún ní suō pó hē
唵。乌伦尼。娑婆诃。

bǔ què zhēn yán
补阙真言

ná mó hē là dá nà duō là yè yē qū là qū là jù
南无喝啰怛那。哆啰夜耶。佉啰佉啰。俱
zhù jù zhù mó là mó là hǔ là hōng hè hè sū dá ná
住俱住。摩啰摩啰。虎啰吽。贺贺。苏怛拿。

hōng pō mǒ ná suō pó hē
吽。泼抹拿。娑婆诃。

bǔ quèyuánmǎnzhēnyán
补阙圆满真言

ān hū lú hū lú shè yè mù qì suō hē
唵。呼嚧呼嚧。社曳穆契。莎诃。

pǔ huí xiàngzhēnyán
普回向真言

ān suō me là suō me là mǐ me nǎng sà wǎ hē
唵。娑麼囉。娑麼囉。弭麼曩。萨𪖯诃。

me hē zhuójiā là wǎ hōng
麼诃斫迦囉𪖯吽。

jīn gāng zàn
金 刚 赞

duàn yí shēngxìn juéxiāngchāozōng dùnwàng rén fǎ jiězhēn
断疑生信。绝相超宗。顿忘人法解真
kōng bō ruòwèichóngchóng sì jù róngtōng fú dé tàn wú qióng
空。般若味重 重。四句融通。福德叹无 穷。
ná mó jīngānghuìshàng fó pú sà
南无金刚会上佛菩萨（三称）

huí xiàng jì
回 向 偈

sòngjīnggōng dé shūshèngxíng wú biānshèng fú jiēhuíxiàng
诵经功德殊胜行，无边胜福皆回向，
pǔ yuànchén nì zhūyǒuqíng sù wǎng wú liàngguāng fó chà
普愿沉溺诸有情，速往无量光佛刹，

shí fāng sān shì yí qiè fó yí qiè pú sà mó hē sà
十方三世一切佛，一切菩萨摩诃萨，
mó hē bō ruò bō luó mì
摩诃般若波罗蜜。

jìng yìn jīng gāng jīng gōng dé fāng míng
敬印金刚经功德芳名

guān shì yīn pú sà chéng dào rì gōng yìn
观世音菩萨成道日恭印